

GALERIJA FORUM

GF

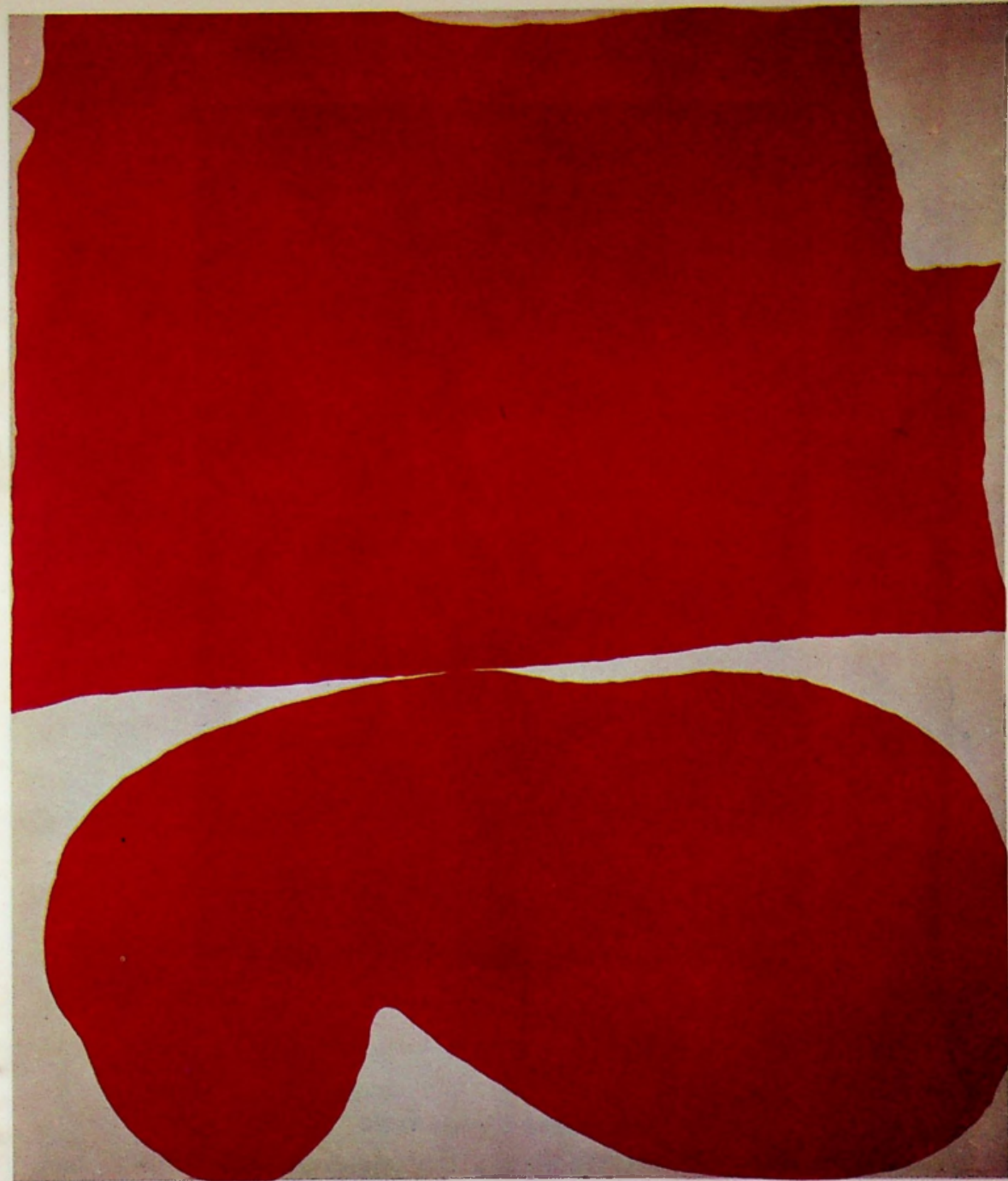
ANDREJ JEMEC

GALERIJA FORUM
CENTRA ZA KULTURU I INFORMACIJE ZAGREBA

slike i crteži

ZAGREB • NIKOLE TESLE 16

22. I. — 10. II. 1981.

CRVENA SLIKA

1980

A. Jemec

BIOGRAFIJA

ANDREJ JEMEC, rođen 29. studenog 1934. u Ljubljani. Studirao na Akademiji za likovnu umjetnost u Ljubljani, gdje je diplomirao 1958. godine. Sad je izvanredni profesor na Akademiji za likovnu umjetnost u Ljubljani.

BIOGRAPHY

ANDREJ JEMEC was born at 29th of november. Studied at the Academy of Plastic Arts in Ljubljana and graduated in 1958. Periodical professorship at the Academy of Plastic Arts in Ljubljana.

Problem koji danas najživlje zaokuplja Andreja Jemca kreće se između njegove slike i crteža. U pitanju je kolanje energije, napetost koju on postiže na slici intenzivnošću pigmenta, prilikom izrade crteža linijom. I radi se, razumije se, o stvaranju prostora, bolje: prostora, ne u smislu trodimenzionalne, perspektivnim smicalicama postignute „kutije” prostora, već o najrazličitijim mogućnostima prostornosti na relaciji linija – petljasta mreža – mreža – i njezino sažimanje u raster. Nastaje gotovo obojenost tog rastera, kovinska srebrovitost i tamnija grafitnost. Energiju što je na slici oličavaju pravilni odnosi u pogledu gustoće pigmenta i njegove količine ostvaruje kod crteža sve veća gustoća rastera.

Andrej Jemec je kao slikar započeo jednobožnim apstraktnim krajolicima, baroknim po svom obliku, perspektivnim u prikazivanju prostora, osvjetljenim unutarnjim izvorom svjetlosti, ali koji nije imao snage da načne jednobojnost slike.

Zatim je zauzeo dijametralno suprotnu poziciju, osvjetlio je sliku (ili grafički list) s prednje strane te su boje živo zasjale, poprimile organske forme, oslobodile se svake iluzije trodimenzionalnosti, izražavajući otvorenost prostora unutar strogih dviju dimenzija.

Daljnju fazu valjalo bi označiti magičnom. Sad se Jemec koristio slaganjem sloja na sloj, vijugavim namještanjem uzastopnih postepenih prijelaza (nijansa) iste boje različitih zasićenosti u rastućem ili padajućem obimu obojenih pramena, postizujući posve vizionarne, „kosmičke” prostorne efekte.

Nakon tog drugog baroka uslijedila je ponovna redukcija, ograničenje na dvodimenzionalnost, ali pri čemu boja svojom zgusnutošću najavljuje dvostrukost prostora: pozitivni i negativni prostor, od kojih je jedan vodeći, drugi sekundaran. Zasićenost zatamnjele boje u nekakvom smislu predstavlja krajnju zbijenost linija koje su nekad služile kao konture plohe; na to ukazuje, između ostalog, rubni crtež koji je u svakom slučaju individualan i koji je moguće shvatiti kao polazište bezbrojnih, naporedno nanizanih linija jednake dužine. Tu se nalazimo, razumije se, na dodirnoj tački Jemčeve slike i crteža.

Područje slike vrlo često dijeli dinamička dijagonala koja omogućava asimetrična rješenja, pojačana nekompatibilnim bojama. Omiljen motiv jesu dvije pomjerene ravnine koje obadvije hoće silom preko za njih određenog ruba, upravo kao što se i boja natiskuje u prostor. Energija, sadržana u njoj, nedvojbeno se nastavlja i van područja slike, pa i u vertikalnom smislu, ravno prema promatraču. U granicama područja slike ta je energija, međutim, ukroćena.

Osvajanje novih prostora koja su se prostrla do jedne moguće krajnosti u vrijeme Jemčeve „magične” faze (kad je operirao s tkzv. simultanim kon-

trastom, napetom oprečnošću, postignutom smještanjem uzastopnih nijansa iste boje, ali pri čemu je jedinstveni pramen djelovao optički kao tamniji prilikom dodira sa svjetlijom plohom i kao svjetliji prilikom dodira s tamnijom) kreće se prema drugoj krajnosti u sadašnjem crtežu koji pokušava ujednačiti plan.

Prvi prostorni plan stvaraju gusto naslagane horizontale. Zatim Jemec s drugačije usmjerenim linijama isprede petljastu i sve gušću mrežu, čiji oblik i dimenzije na listu određuje svaki put drugačije kao što se isto svaki put drugačije, do kraja individualno ucrtavaju i rubovi – polazišta i završeci linija.

Jednostavnost ovih crteža je prividna. Svaki za sebe nije samo dugotrajno provjeravanje u prvi mah ograničenih, ali u stvarnosti praktično neiscrpivih mogućnosti različitih kombinacija linija, već i svaka od tih mogućnosti stvara svoje prostorne planove. Radi se, prema tome, o tipičnoj „učenoj igri”, o stupnjevima, o umjetnikovim sustizanjima izazova što ih njegovom peru sve iznova postavlja bijela ploha podloge crteža, ova stalno prisutna mogućnost sve novih i novih prostornih inačica.

Jemčevi crteži jesu, razumije se, i u sadašnjoj fazi dvostruke naravi: kad se linija koristi za definitivno apstraktno ostvarenje, ona je do kraja disciplinirana i racionalno vođena. Kada se, međutim, radi o prvom zapisu i kad je čulni element neposredne invencije još posve opušten i još nije pretvoren u sistem, osjetit će se neposredni Jemčev rukopis. U ovim crtežima, oslobođenim svake konvencije i ograničenja uočiti ćemo punu uzbuđljivost rukopisa, umjetnik je tako reći neposredno prisutan sa sumom svojih psihofizičkih osobina, kad mu ruka klizi preko uvijek pomalo hrapave površine podloge crteža i zbog otpora podloge i zamaha čuvstveno vodenog pera nastaju spontane nepravilnosti razbuktale, nekontrolirane životne snage.

Ipak: svaka linija, koju povuče čovjek, u nekom je smislu odluka za otvaranje prostora u posebnom smjeru. I za umjetnika Jemčeva formata vrijedi da valja pri tom postupati svjesno, jer postaju u protivnom igre isuviše riskantne. Kao što mora pigment na slici sadržavati preciznu frekvenciju, a da dode do istinskog zračenja energije i da ostane na snazi stroga logika proporcija, doziranjem boje – moraju postojati gustoća, smjer, raspored, harmonija linija (Jemčevih „apsolutnih” linija, koje individualno ne pokušavaju predstaviti ništa drugo do isključivo sebe) u tančine određeni, da slijede misao kako otvarati mogućnost svih mogućnosti, svih varijanata koje uopće postoje na tom putu, eto, o takvom se procesu radi.

SAMOSTALNE IZLOZBE — ONE MAN EXHIBITIONS

- 1962 — Galerija ULUS, Beograd; Jakopičev paviljon, Ljubljana; Festivalska dvorana, Bled
 1964 — Moderna galerija JAZU, Zagreb
 1965 — Tribina mladih, Novi Sad
 1966 — Mala galerija, Ljubljana; Galerie 61, Celovec; Galerija Nadežde Petrović, Čačak; Kleine Galerie, München; Galerie Europa, Berlin
 1968 — Mala galerija, Ljubljana
 1968/69 — Mestna (Gradska) galerija, Ljubljana
 1970 — Koncertni atelje Društva slovenskih skladatelja, Ljubljana; Likovni salon, Celje
 1970/71 — Foyer Mestnega (Gradskog) kina, Ajdovščina
 1971 — Galerija KNU, Beograd; Galerija Krško, Krško
 1971/72 — Mala galerija, Ljubljana
 1972 — Galerija Loža, Koper; Vila Bled, Bled; Salon Muzeja savremene umetnosti, Beograd; Mali likovni salon, Novi Sad
 1973 — Galerija Forum, Trst; Umetnička galerija, Kragujevac
 1975 — Moderna galerija (Prisustva), Ljubljana; Galerija Labirint Mladinske knjige, Ljubljana
 1976 — Galerija Radničkog univerziteta „Radivoj Čirpanov“, Novi Sad; Galerija Argonavti, Nova Gorica; Dolenjska galerija, Novo Mesto; Galerija Syllogos Parnassos (u zajednici s Jakijem), Atena
 1977 — Galerija Francuskog kulturnog centra, Solun; Galerija osnovne škole, Solkán; Poslovni centar Iskre, Ljubljana; Art Centar Dubrava, Babin kuk, Dubrovnik; XI Međunarodni bijenale grafike — retrospektivna izložba, Ljubljana
 1977/78 — Osnovna škola dra J. Plemelja, Bled
 1978 — Kulturni centar SFRJ, Pariz; Izložbeni salon hotela Radin, Radenci; Parc Rocheteau (u zajednici sa Šafranom), Revin
 1979 — Jacques Baruch Gallery, Chicago (Jemec, Grabowski, Kübicek)
 1980 — Poslovni centar Iskre, Ljubljana; Galerija Meduza, Koper

Učestvovao je na brojnim izložbama jugoslavenskog slikarstva i grafike kod kuće i u inostranstvu. Učestvo-
 vanja na značajnijim međunarodnim izložbama: V—XIII bijenale grafike u Ljubljani, XII bijenale akvarela
 u Brooklynu 1963, bijenale mladih umjetnika u Parizu 1963, V sredozemni bijenale u Aleksandriji 1963,
 IV, V i VII bijenale grafike u Tokiju, V bijenale u San Marinu 1965, slikarski bijenale Premio Lissone u
 Milanu 1965, Premio internazionale per l'incisione u Bielli 1965, I i VI bijenale grafike u Krakovu 1966,
 „Profile VI“ u Bochumu i Stuttgartu 1966, EXPO 67 u Montrealu, Bianco e nero u Luganu 1968, I izložba
 grafike u Barceloni 1969, II, III, IV i V bijenale grafike u Bradfordu, XXXV (eksperimentalni paviljon) i
 XXXVI bijenale u Veneciji, II bijenale grafike u Parizu 1970, XI i XIV bijenale u Sao Paulu, I, II, III i IV
 norveški bijenale grafike u Fredrikstadu, II i III bijenale grafike u Frechenu, „Folio seventy three“ u San
 Franciscu 1973, IX i XI bijenale u Mentonu, II, III i IV bijenale u Frechenu, godišnji salon Yava-1 u New
 Yorku 1978, 1980, World Print three, San Francisco 1980.

NAGRADE — PRIZES

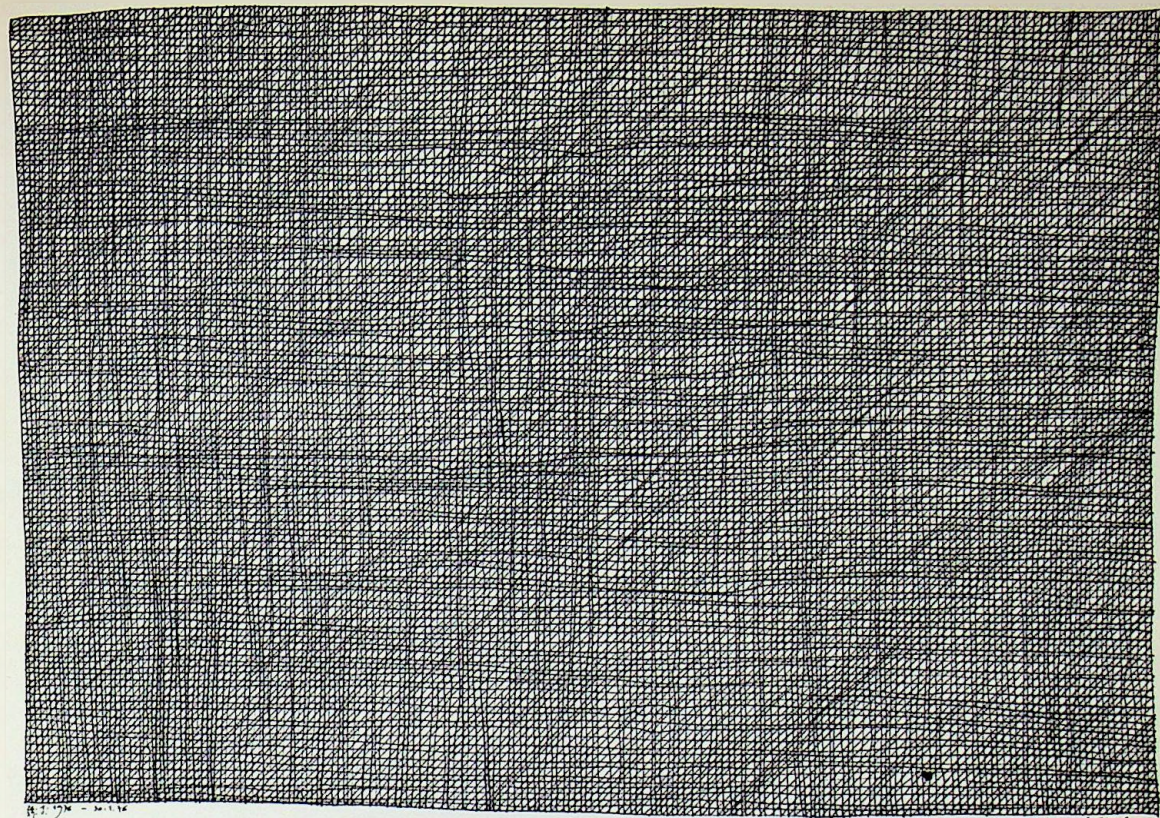
- 1960 — nagrada na I bijenalu mladih, Rijeka
 1962 — otkupna nagrada na izložbi „Šuma i drvo u likovnoj umjetnosti“, Slovenj Gradec
 1963 — nagrada „Bronzetto artistico“ na izložbi Primavera degli artisti, Savona
 1964 — nagrada posjetilaca na izložbi Memorijal N. Petrović, Čačak; međunarodni Grand
 Prix na IV bijenalu grafike, Tokio; otkupna nagrada na Jugoslovenskom trijenalu
 akvarela, Sombor
 1965 — nagrada Prešernove zaklade, Ljubljana
 1967 — otkupna nagrada zaklade M. Pijade na III bijenalu grafike, Ljubljana
 1968 — otkupna nagrada na V izložbi jugoslavenske grafike, Zagreb
 1969 — nagrada za slikarstvo na Intart III, Ljubljana
 1971 — otkupna nagrada na IX Međunarodnom bijenalu grafike, Ljubljana
 1972 — otkupna nagrada na VII izložbi jugoslavenske grafike, Zagreb; prva nagrada za slikar-
 stvo na VII Plavom salonu, Zadar
 1973 — nagrada za slikarstvo na XXVII Premio Michetti, Francavilla al mare
 1974 — počasna medalja na III međunarodnom bijenalu grafike, Frechen
 1975 — Jakopičeva nagrada, Ljubljana; prva nagrada za grafiku na II trijenalu jugoslavenske
 grafike, Bitola; prva Premija na XI međunarodnom bijenalu grafike, Ljubljana; dvije
 otkupne nagrade na Jesenjem salonu, Banja Luka
 1976 — otkupna nagrada na Petoj međunarodnoj izložbi originalnih crteža, Rijeka; Premija
 na XI izložbi jugoslavenske grafike, Zagreb
 1979 — nagrada grada Ljubljane na XIII međunarodnom bijenalu grafike, Ljubljana

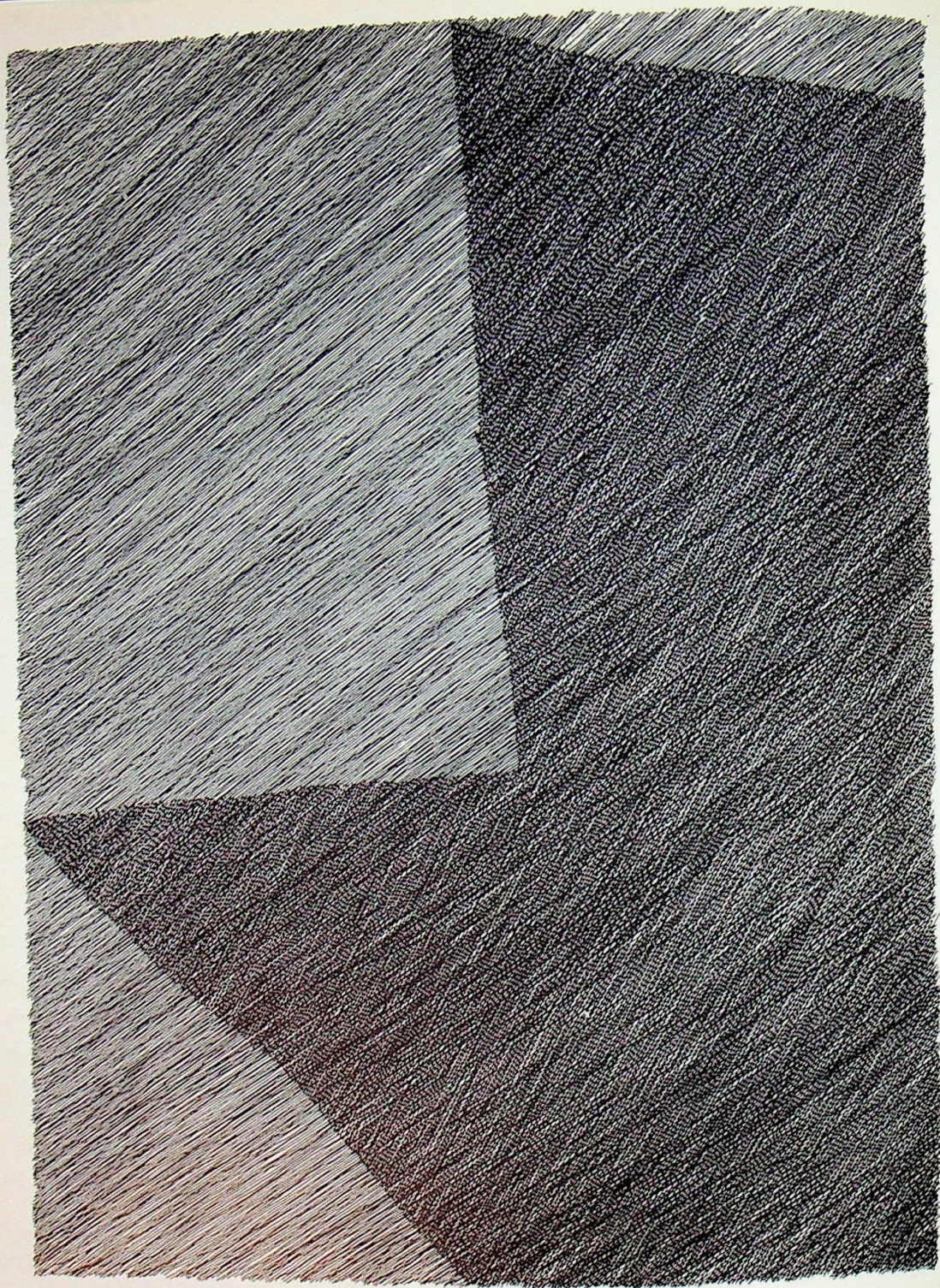
SLIKE

1. CRNO I BIJELO	1975.	60x55 cm
2. LJUBIČASTO — ZAGASITO LJUBIČASTO	1975.	48x55 cm
3. OBLIK PLAVOG	1975.	48x48 cm
4. CRVENO I BIJELO	1978.	60x60 cm
5. CRNA SLIKA	1976—80.	120x140 cm
6. CRVENA SLIKA	1980.	140x120 cm
7. DODIR	1980.	120x134,5 cm
8. ŽUTI KVADRAT	1980.	80x100 cm
9. ZAGASITO CRVENO — ZAGASITO PLAVO	1980.	80x100 cm
10. ČETIRI POLJA	1980.	100x80 cm
11. RUB	1980.	200x200 cm
12. TRI ČETVRTINE TAMNOG	1980.	200x411 cm

CRTEŽI

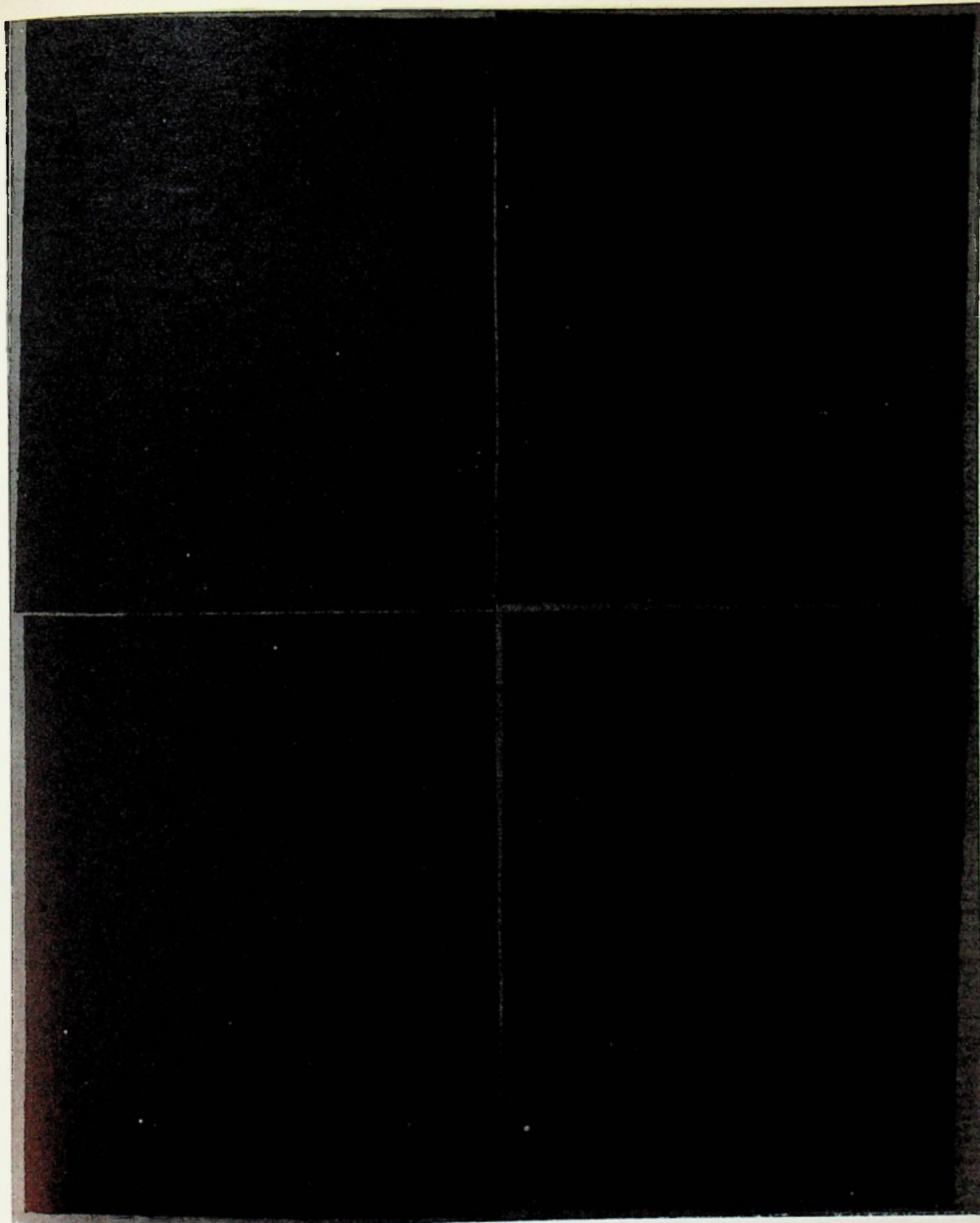
- 12 crteža 1977—1979, crteži perom, tuš na papiru Fabriano, 70x104 cm
 10 crteža 1976—1980, crteži perom, tuš na papiru Rives, 56x76 cm
 3 crteža 1975—1976, crteži perom, tuš na papiru Šeleshamer, 70,7x100,3 cm

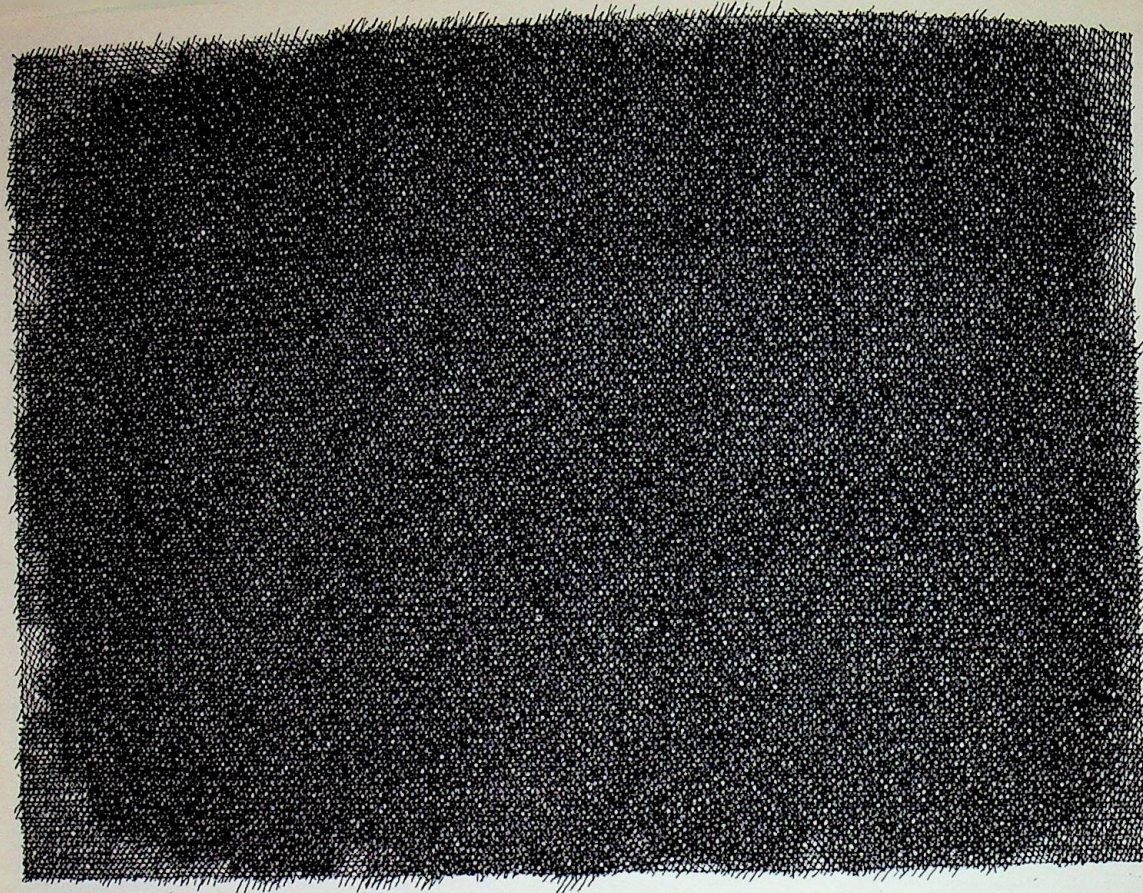
U PROLJEĆE

1979

ČETRI POLJA

1980

PREFACE

The vigorous creative problem which today preoccupies Andrej Jemec is the circulation and tension of energy between his paintings and drawings, which is manifested in the intensity of pigment in paintings and line in drawings. He creates spaces, not in the conventional meaning of the word (which suppose an illusion of threedimensional space) but in the infinity of possibilities in the relation of line and it's net structure, and in the condensation of the same. With the contraction of the net structure it comes to be coloured in metal silverness and dark delineation. And while the density of net structure gives stronger energy to drawings, in paintings it depends of the correct organisation and thickness of the pigment.

As painter Andrej Jemec began with monochrome abstract landscape, baroque in form and threedimensional in space construction, with an interior source of light, which had not force to destroy the homogeneity of colour.

The next stylistic attitude was entirely opposite. He enlightened the painting, or the print, with front light, so colours shined lively in organic forms, free of threedimensional illusion frame, expressing the openness of twodimensional space.

This period was followed by a „magical” one. Jemec composed in twisting order, layers of colour, different in tones creating cosmical and visionary effects by saturation of the same.

After this second baroque, he reduced again the painting to twodimensional plane, but the colour in this case, with it's density announce a double space, one positive and leading, and other negative and secondary. The impregnation of dark colour, in some way, means the condensation of contour lines attended by individual edge drawing which can be defined as departure of innumerable parallel lines of identical length. This would be the point of interference in Andrej Jemec's paintings and drawings.

The painting plane is frequently diagonally divided, giving opportunity to asymmetrical and dinamical solutions intensified by irreconcilable colours. Jemec's favoured motif is: two planes which with persuasiveness of colour want to surpass the determined edge of form. The energy of colour expands out of the picture plane towards the spectator, but is subdued into the frame by the strong discipline of edges.

In a „magical” period, in conquering spaces, Jemec arrived to the limits of one possibility, and now in drawings, trying to consolidate the plane, he arrives to another limit. Creating the first space plane by dense laying of horizontal lines, crossed by lines of opposite direction, he knitts a net with differentiated edges, departures and terminations, and in form and dimension.

The simplicity of this drawings is plausible. Every drawing in itself is not only a checking of variations, in the first sight determined, but in reality inexhaustible in possibilities of combining lines, which open new spacious depths derivating from precedent process. The essence is in „disciplined game”, in systematization of elements and artist's answer to the repeated challenge of white paper plane and drawing pen in which are always inherent new chances for spacious variants.

In this phase his drawings are dualistic in nature, which is understandable because the line used in a definite abstract manner has to be the same till the end of it, that means, disciplined and rationalized in delineation. But in the case of the first drawing when the sensual element of experience is still present in the expressed invention, and when the drawing is not yet put in the frame of the system you can feel Jemec's handwriting. In this drawings free of any convention and limitation can be observed the excitness of his hand trace which suggest the full presence of the artist in conflict with the roughness and resistance of the paper plane, while the pen drawn in affection create spontaneous vital forces which are not under conscious control.

After all, every line drawn by man, in some way, signify a decision for opening a new spacious sphere. Jemec thinks that the artist has to act conscious because if contrary the game could be too hazardous. For truly emanation of energy from the painting, the pigment has to contain precise frequency and harsh logic of proportions — in direction, organisation and harmony of lines. Jemec's absolutness of line follows the thought which opens the possibility of all possibilities, all existing variations, and that is the proceeding of which we are the witnesses.

KOSTA ANGELI RADOVANI
 BELIZAR BAHORIĆ
 JOSIP DIMINIĆ
 IVO FRIŠČIĆ
 RAUL GOLDONI
 NIVES KAVURIĆ—KURTOVIĆ
 ANTE KUDUZ
 FERDINAND KULMER
 IVAN LOVRENČIĆ
 DALIBOR PARAĆ
 ŠIME PERIĆ
 EDO MURTIĆ
 ZLATKO PRICA
 NIKOLA REISER
 GORANKA MURTIĆ—VRUS

U GALERIJI FORUM IZLAGALI SU DO SADA – EXHIBITIONS IN THE FORUM GALLERY

FERDINAND KULMER, GIUSEPPE ZIGAINA, LAZAR VOZAREVIĆ, JOAN MIRO, NIKOLA REISER, EDO MURTIĆ, IVAN LOVRENČIĆ, ZLATKO PRICA, IVO ŠEBALJ, VASKO LIPOVAC, ANTE KUDUZ, ŠIME PERIĆ, ACHILLE PERILLI, OTON POSTRUŽNIK, EMILIO VEDOVA, FRANO ŠIMUNOVIĆ, KSENIJA KANTOCI, STEVO BINIČKI, NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ, RICHARD MORTENSEN, IVO FRIŠČIĆ, VIRGILIJE NEVJESTIĆ, MILIVOJE NIKOLAJEVIĆ, LOJZE SPACAL, TONI BENETTON, BOŠKO PETROVIĆ, JOVAN SOLDATOVIĆ, JOSIP DIMINIĆ, ANTE JAKIĆ, NIKOLA KOYDL, RAUL GOLDONI, PREDRAG NEŠKOVIĆ, DALIBOR PARAĆ, PETAR HADŽI-BOŠKOV, BOGDAN BOGDANOVIĆ, ALBERT KINERT, MILE SKRAČIĆ, SPASE KUNOVSKI, BORO MITRIČESKI, FADIL VEJZOVIĆ, PIERO TARTICHIO, VLADIMIR STRAŽA, BELIZAR BAHORIĆ, BRANKO RUŽIĆ, GRAFIČARI IZ HAMBURGA, SUVREMENI UMJETNICI IZ SR MAKEDONIJE, MERSAD BERBER, MIODRAG B. PROTIĆ, STANKO JANČIĆ, ANTE KAŠTELAN-ČIĆ, ROBERT RAUSCHENBERG, KOSTA ANGELI RADOVANI, OTO LOGO, GUALTIERO MO-CENNI, LJUBOMIR KARINA, RATKO JANJIĆ-JOBO, STOJAN ČELIĆ, ISMAR MUJEZINOVIĆ, EUGEN KOKOT, ŽIVA KRAUS, MARIJA UJEVIĆ GALETOVIĆ, MAJA DOLENČIĆ-MALEŠEVIĆ, DRAGO TRŠAR, ANDREJ JEMEC

Izdavač
Published by

GALERIJA FORUM CENTRA ZA KULTURU I
INFORMACIJE ZAGREB, Teslina 16, tel. 445-693

Za izdavača
For the publisher

DUŠKO PAVLOVIĆ

Urednik kataloga
Catalogue editor

VIŠNJA KNEZOCI

Predgovor
Preface

ZORAN KRŽIŠNIK

Prijevod na hrvatski
Translation into Croatian

TONE POTOKAR

Prijevod na engleski
Translation into English

MARGARITA SVEŠTAROV

Fotografije
Photographies

LADO MLEKUŽ
EGON KAŠE
EDVARD GREGORIĆ

Grafički urednik kataloga
Catalogue design

FEDOR LIČINA

Likovna postava izložbe
Arrangement of exhibits

VIŠNJA KNEZOCI

Tehnička postava izložbe
Technical layout

ŽELIMIR MARTINJAK
IGOR SOTIROVIĆ

Plakat
Poster design

IVICA STANČIN

Tisak plakata
Printing of posters

ŽELIMIR BAKOVIĆ
FOTOGRAFIČKI ATELIER CENTRA ZA KULTURU
I INFORMACIJE ZAGREB, Preradovićeve 5

Tisak
Printed by

SVEUČILIŠNA NAKLADA LIBER, ZAGREB

Naklada
Number of copies

400 KOMADA

